

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ
ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ”
(для спеціалістів)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2013

Підготовлено доцентом кафедри фінансового та банківського права
В. В. Токарем

Затверджено на засіданні кафедри фінансового та банківського права
(протокол № 5 від 21.12.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Токар В. В. Навчальна програма дисципліни “Правові засади діяльності фондового ринку України” (для спеціалістів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал» 2013. — 18 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план та зміст дисципліни “Правові засади діяльності фондового ринку України”, питання для самоконтролю теми контрольних робіт, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2013
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2013

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета вивчення курсу “Правові засади діяльності фондового ринку України” — сформувати у студентів знання про цінні папери та правові засади функціонування фондового ринку, його структури і принципів регулювання. Надати системну інформацію про діяльність на фондовому ринку.

Завдання:

- розкрити правову сутність цінних паперів, охарактеризувати особливості розміщення та обігу цінних паперів на фондовому ринку;
- виявити особливості нормативно-правового регулювання фондового ринку, охарактеризувати основних учасників ринку цінних паперів і механізми взаємодії між ними;
- розкрити сутність фондової біржі; охарактеризувати основні угоди з цінними паперами, які здійснюються на фондовому ринку.

У результаті вивчення дисципліни, студенти повинні:

Знати різновиди цінних паперів і фінансових інструментів на фондовому ринку, їхні характеристики, властивості та особливості випуску розміщення й обігу; структуру, види й складові ринку цінних паперів; форми та методи регулювання ринку цінних паперів; особливості, проблеми та перспективи нормативно-правового регулювання ринку цінних паперів України.

Уміти правильно визначати проблеми регулювання основних відносин, що виникають на ринку цінних паперів України; аналізувати та оцінювати тенденції, явища і стан фондових ринків; приймати управлінські та регуляторні рішення з питань, що стосуються цінних паперів та фондового ринку.

Вивчення дисципліни повинно базуватись на знаннях, які отримані студентами під час опанування ними фундаментальних положень нормативно-правового регулювання ринку цінних паперів та інших суміжних правових дисциплін і курсів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ
ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ”

Номер теми	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Фондовий ринок України
1	Поняття фондового ринку
2	Форми регулювання ринку цінних паперів
3	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку
	Змістовий модуль II. Правове регулювання учасників фондового ринку
4	Емітенти та інвестори в цінні папери
5	Торговці цінними паперами
6	Національна депозитарна система
	Змістовий модуль III. Правове регулювання інституційних інвесторів
7	Інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)
8	Компанія з управління активами
9	Правовий режим діяльності інших видів інституційних інвесторів
	Змістовий модуль IV. Правове регулювання фондової біржі як організатора торгівлі
10	Поняття, завдання та функції фондової біржі
11	Правовий статус саморегульвних організацій на ринку цінних паперів
	Змістовий модуль V. Правове регулювання інструментів ринку цінних паперів
12	Поняття, сутність і класифікація цінних паперів
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ
ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ”

Змістовий модуль I. Фондовий ринок України

Тема 1. Поняття фондового ринку

Визначення та сутність ринку цінних паперів. Класифікація фондового ринку. Функції ринку цінних паперів. Складові фондового ринку. Первинний і вторинний ринок цінних паперів.

Література [1–3; 17; 46]

Тема 2. Форми регулювання ринку цінних паперів

Форми регулювання ринку цінних паперів: внутрішнє регулювання, зовнішнє регулювання. Види регулювання фондового ринку: державне регулювання, саморегулювання, громадське регулювання. Взаємодія видів регулювання ринку цінних паперів.

Основні принципи регулювання ринку цінних паперів. Процес регулювання фондового ринку. Нормативно-правова база; ліцензування професійних учасників ринку; реєстрація випуску та емісії цінних паперів; нагляд; контроль; правозастосування. Регулятивна інфраструктура ринку цінних паперів.

Література [1–3; 17; 22–30; 46; 52]

Тема 3. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку

Роль держави у регулюванні ринку цінних паперів: встановлення “правил гри”; забезпечення розкриття інформації; створення системи захисту інвесторів. Держава, як учасник ринку цінних паперів.

Структура та функції органів державного регулювання ринку цінних паперів: законодавчі органи; регулюючі органи, правоохоронні органи. Компетенція та повноваження.

Спеціальний державний орган, який здійснює регулювання ринку цінних паперів. Комісія з цінних паперів та фондового ринку: функції, завдання, повноваження, структура.

Особливості формування системи державного регулювання на ринку цінних паперів, який розвивається.

Література [1–3; 6; 46; 52]

Змістовий модуль II. Правове регулювання учасників фондового ринку

Тема 4. Емітенти та інвестори в цінні папери

Емітенти цінних паперів: поняття та класифікація. Емітенти цінних паперів: держава, органи місцевого самоврядування, юридичні особи.

Акціонерні товариства та їх види. Статутний фонд (капітал) акціонерного товариства. Порядок збільшення (зменшення) розміру статутного фонду (капіталу) акціонерного товариства.

Комерційний банк, як емітент цінних паперів.

Державний контроль за емітентами та дотриманням ними зобов'язань перед інвесторами.

Інвестори в цінні папери: поняття та класифікація. Стратегічний та портфельний інвестори в цінні папери.

Література [1–3; 6; 17; 46; 52]

Тема 5. Торговці цінними паперами

Поняття професійної діяльності на фондовому ринку. Види професійної діяльності на ринку цінних паперів. Брокерська діяльність. Дилерська діяльність. Діяльність з управління цінними паперами.

Обмеження на суміщення видів професійної діяльності на фондовому ринку.

Професійні учасники ринку цінних паперів: види, характеристики, особливості функціонування.

Відбір (ліцензування) професійних учасників фондового ринку. Критерії відбору: фінансова стійкість та прийнятний рівень ризику; вимоги до розкриття інформації; дотримання ділової етики; кваліфікаційні вимоги. Сертифікація фахівців на ринку цінних паперів.

Торговці цінними паперами: особливості утворення і функціонування, здійснювані види професійної діяльності на ринку цінних паперів.

Література [1–3; 4; 6; 17; 25; 30; 46; 50]

Тема 6. Національна депозитарна система

Поняття та структура національної депозитарної системи. Національний депозитарій. Депозитарії. Зберігачі. Реєстратори власників іменних цінних паперів.

Література [6; 14; 17; 25; 46; 50]

Змістовий модуль III. Правове регулювання інституційних інвесторів

Тема 7. Інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)

Інститути спільного інвестування. Корпоративний інвестиційний фонд. Пайовий інвестиційний фонд. Інвестиційна декларація. Інвестиційний сертифікат.

Література [1–3; 4; 11; 17; 29; 46; 50]

Тема 8. Компанія з управління активами

Компанія з управління активами. Організаційно-правова форма компанії з управління активами.

Література [1–3; 4; 11; 17; 29; 46; 50]

Тема 9. Правовий режим діяльності інших видів інституційних інвесторів

Інституційні інвестори: інвестиційні банки, інвестиційні фонди, недержавні пенсійні фонди, страхові компанії, кредитні спілки.

Література [29; 46; 50]

Змістовий модуль IV. Правове регулювання фондової біржі, як організатора торгівлі

Тема 10: Поняття, завдання та функції фондової біржі

Поняття, завдання та функції фондової біржі. Ознаки класичної фондової біржі. Члени фондової біржі та вимоги до них. Органи управління фондової біржі: структура і склад. Правила та внутрішні документи фондової біржі. Характеристика основних угод з цінними паперами, які здійснюються на фондовій біржі. Види розпоряджень.

Вимоги до цінних паперів, які котуються на фондовій біржі. Лістинг. Делістинг.

Література [1–3; 17; 31–32; 46; 50]

Тема 11: Правовий статус саморегульвних організацій на ринку цінних паперів

Поняття саморегульвних організацій. Організаційно-правова форма саморегульвних організацій.

Література [1–3; 17; 26; 46; 50]

Змістовий модуль V. Правове регулювання інструментів ринку цінних паперів

Тема 12: Поняття, сутність і класифікація цінних паперів

Характеристики, види, умови випуску: акцій, облігацій (підприємств, місцевих позик, внутрішніх та зовнішніх державних позик), інвестиційних сертифікатів, ощадних сертифікатів.

Поняття та основні характеристики векселів. Особливості національного вексельного законодавства.

Рішення про випуск цінних паперів. Інформація про випуск цінних паперів.

Реєстрація випуску акцій, інформації про випуск акцій. Звіт про наслідки підписки на акції.

Реєстрація випуску облігацій, інформації про випуск облігацій.

Реєстрація випуску інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду. Реєстрація випуску акцій корпоративного інвестиційного фонду.

Іпотечні цінні папери: види та характеристики. Умови випуску іпотечних цінних паперів.

Порядок скасування реєстрації випусків цінних паперів та анулювання свідоцтв про реєстрацію випуску цінних паперів.

Поняття похідних цінних паперів. Ф'ючерсний контракт. Опціон. Регулювання випуску та обігу похідних цінних паперів. Особливості обігу похідних цінних паперів на організаційно оформленому фондовому ринку.

Література [1–3; 17; 22–30; 46; 50]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття ринку цінних паперів.
2. Класифікація фондового ринку.
3. Функції ринку цінних паперів.
4. Складові фондового ринку.
5. Первинний ринок цінних паперів.
6. Вторинний ринок цінних паперів.
7. Сутність внутрішнього регулювання ринку цінних паперів.
8. Поняття зовнішнього регулювання ринку цінних паперів.
9. Поняття державного регулювання фондового ринку.
10. Сутність саморегулювання ринку цінних паперів.
11. Поняття громадського регулювання.
12. Взаємодія видів регулювання ринку цінних паперів.
13. Основні принципи регулювання ринку цінних паперів.
14. Процес регулювання фондового ринку.
15. Ліцензування професійних учасників ринку.
16. Поняття контролю та нагляду.
17. Регулятивна інфраструктура ринку цінних паперів.
18. Роль держави у регулюванні ринку цінних паперів.
19. Держава як учасник ринку цінних паперів.
20. Структура та функції органів державного регулювання ринку цінних паперів.
21. Спеціальний державний орган, який здійснює регулювання ринку цінних паперів.
22. Функції Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
23. Структура Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
24. Компетенція Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
25. Особливості формування системи державного регулювання на ринку цінних паперів, який розвивається.
26. Поняття емітентів цінних паперів.
27. Класифікація емітентів цінних паперів.
28. Органи місцевого самоврядування, як емітенти цінних паперів.
29. Юридичні особи, як емітенти цінних паперів.
30. Акціонерні товариства та їх види.
31. Статутний фонд акціонерного товариства.

32. Порядок збільшення (зменшення) розміру статутного фонду (капіталу) акціонерного товариства.
33. Комерційний банк, як емітент цінних паперів.
34. Державний контроль за емітентами.
35. Поняття інвесторів у цінні папери.
36. Класифікація інвесторів у цінні папери.
37. Стратегічний інвестор у цінні папери.
38. Портфельний інвестор у цінні папери.
39. Поняття професійної діяльності на фондовому ринку.
40. Види професійної діяльності на ринку цінних паперів.
41. Брокерська діяльність.
42. Дилерська діяльність.
43. Діяльність з управління цінними паперами.
44. Обмеження на суміщення видів професійної діяльності на фондовому ринку.
45. Характеристика професійних учасників фондового ринку.
46. Ліцензування професійних учасників фондового ринку.
47. Характеристика критеріїв відбору професійних учасників ринку цінних паперів.
48. Сертифікація фахівців на ринку цінних паперів.
49. Поняття торговельної діяльності на ринку цінними паперів.
50. Організаційно-правова форма торговців цінними паперами.
51. Поняття національної депозитарної системи.
52. Структура національної депозитарної системи.
53. Прямі учасники національної депозитарної системи.
54. Опосередковані учасники національної депозитарної системи.
55. Національний депозитарій.
56. Нормативно-правове регулювання діяльності депозитаріїв.
57. Поняття зберігача.
58. Поняття реєстраторів власників іменних цінних паперів.
59. Сутність інститутів спільного інвестування.
60. Нормативно-правове регулювання діяльності корпоративного інвестиційного фонду.
61. Нормативно-правове регулювання діяльності пайового інвестиційного фонду.
62. Поняття інвестиційної декларації.
63. Організаційно-правова форма компанії з управління активами.
64. Показники фінансової стійкості компанії з управління активами.

65. Нормативно-правове регулювання діяльності недержавних пенсійних фондів.
66. Поняття фондової біржі.
67. Завдання фондової біржі.
68. Функції фондової біржі.
69. Ознаки класичної фондової біржі.
70. Члени фондової біржі та вимоги до них.
71. Органи управління фондової біржі.
72. Правила та внутрішні документи фондової біржі.
73. Характеристика основних угод з цінними паперами, які здійснюються на фондовій біржі.
74. Види розпоряджень.
75. Вимоги до цінних паперів, які котуються на фондовій біржі.
76. Лістинг.
77. Делістинг.
78. Поняття саморегульованих організацій.
79. Організаційно-правова форма саморегульованих організацій.
80. Нормативно-правова характеристика основних видів цінних паперів.
81. Нормативно-правова характеристика акцій.
82. Класифікація акцій.
83. Класифікація облігацій.
84. Поняття та основні характеристики векселів.
85. Особливості національного вексельного законодавства.
86. Реєстрація випуску акцій.
87. Реєстрація випуску облігацій.
88. Реєстрація випуску інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду.
89. Реєстрація випуску акцій корпоративного інвестиційного фонду.
90. Іпотечні цінні папери: види та характеристики.
91. Умови випуску іпотечних цінних паперів.
92. Поняття похідних цінних паперів.
93. Ф'ючерсний контракт.
94. Опціон.
95. Особливості обігу похідних цінних паперів на організаційно оформленому фондовому ринку.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Контрольна робота складається із теоретичного завдання із трьох питань. Теоретичне завдання необхідно виконати у письмовій рефератній формі шляхом викладення повних та обґрунтованих відповідей на поставлені питання. Відповіді на питання повинні даватися з посиланням на нормативно-правові акти і науково-теоретичні положення щодо теми завдання. У кінці надається “Список використаної літератури”, де вказуються нормативно-правові акти та література, на які студент посилається при написанні роботи. Список складається з наданням повної назви нормативно-правового акту, автора (авторів) підручника, монографії, статті тощо.

Завдання для контрольних робіт складені у десяти варіантах. Варіант контрольної роботи вибирається за останньою цифрою номера залікової книжки. Наприклад, якщо остання цифра залікової книжки “1”, то студент повинен виконувати перший варіант контрольної роботи.

Варіант 1

1. Поняття ринку цінних паперів.
2. Поняття громадського регулювання.
3. Брокерська діяльність.

Варіант 2

1. Класифікація фондового ринку.
2. Взаємодія видів регулювання ринку цінних паперів.
3. Дилерська діяльність.

Варіант 3

1. Функції ринку цінних паперів.
2. Основні принципи регулювання ринку цінних паперів.
3. Діяльність з управління цінними паперами.

Варіант 4

1. Складові фондового ринку.
2. Процес регулювання фондового ринку.
3. Обмеження на суміщення видів професійної діяльності на фондовому ринку.

Варіант 5

1. Первинний ринок цінних паперів.
2. Ліцензування професійних учасників ринку.

3. Характеристика професійних учасників фондового ринку.

Варіант 6

1. Вторинний ринок цінних паперів.
2. Поняття контролю та нагляду.
3. Ліцензування професійних учасників фондового ринку.

Варіант 7

1. Сутність внутрішнього регулювання ринку цінних паперів.
2. Регулятивна інфраструктура ринку цінних паперів.
3. Характеристика критеріїв відбору професійних учасників ринку цінних паперів.

Варіант 8

1. Поняття зовнішнього регулювання ринку цінних паперів.
2. Роль держави у регулюванні ринку цінних паперів.
3. Сертифікація фахівців на ринку цінних паперів.

Варіант 9

1. Поняття державного регулювання фондового ринку.
2. Держава, як учасник ринку цінних паперів.
3. Поняття торговельної діяльності на ринку цінними паперів.

Варіант 10

1. Сутність саморегулювання ринку цінних паперів.
2. Структура та функції органів державного регулювання ринку цінних паперів.
3. Організаційно-правова форма торговців цінними паперами.

МАУП

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України.
2. Господарський кодекс України.
3. Цивільний кодекс України.
4. Закон України «Про акціонерні товариства».
5. Закон України «Про банки та банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року.
6. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні».
7. Закон України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян».
8. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом».
9. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».
10. Закон України «Про інвестиційну діяльність».
11. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)».
12. Закон України «Про іпотеку».
13. Закон України «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати».
14. Закон України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні».
15. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення».
16. Закон України «Про страхування».
17. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок».
18. Закон України «Про господарські товариства».
19. Наказ ДКЦПФР № 328 від 23.12.1996 «Про затвердження Положення про організаційно оформлені позабіржові торговельно-інформаційні системи».
20. Наказ ДКЦПФР № 329 від 23.12.1996 «Про затвердження положення про саморегульовану організацію ринку цінних паперів».
21. Рішення ДКЦПФР № 13 від 24.06.1997 «Про затвердження правил випуску та обігу фондових деривативів».

22. *Рішення* ДКЦПФР № 162 від 17.04.2003 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів».
23. *Рішення* ДКЦПФР № 247 від 30.05.2005 «Про затвердження Доповнень до Положення про діяльність саморегульвної організації професійних учасників ринку цінних паперів».
24. *Рішення* ДКЦПФР № 302 від 08.07.2003 «Про затвердження Правил проведення перевірок діяльності емітентів та саморегульвних організацій на ринку цінних паперів».
25. *Рішення* ДКЦПФР № 345 від 26.05.2006 «Про затвердження Порядку та умов видачі ліцензії на провадження окремих видів професійної діяльності на фондовому ринку, переоформлення ліцензії, видачі дубліката та копії ліцензії».
26. *Рішення* ДКЦПФР № 415 від 29.09.2004 «Про затвердження положення про діяльність саморегульвної організації професійних учасників фондового ринку, яка об'єднує компанії з управління активами».
27. *Рішення* ДКЦПФР № 538 від 04.10.2005 «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу учасниками ринку цінних паперів».
28. *Рішення* ДКЦПФР № 571 від 11.12.2003 «Про затвердження принципів корпоративного управління».
29. *Рішення* ДКЦПФР № 1227 від 02.11.2006 «Про затвердження Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів».
30. *Рішення* ДКЦПФР № 1449 від 12.12.2006 «Про затвердження Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами».
31. *Рішення* ДКЦПФР № 1524 від 19.12.2006 «Про затвердження положення про функціонування фондових бірж».
32. *Рішення* ДКЦПФР № 2272 від 11.12.2007 «Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій».

Додаткова

33. *Агарков М. М.* Основы банковского права: Учение о ценных бумагах. — М.: БЕК, 1994. — 350 с.
34. *Агарков М. М.* Учение о ценных бумагах. — М.: 1993.
35. *Алексеев М. Ю.* Рынок ценных бумаг. — М.: Финансы и статистика, 1992.
36. *Алехин Б. И.* Ценные бумаги. Учебник / Под ред. В. И. Колесникова, В. С. Торкановского. — М.: Финансы и статистика, 2000. — 416 с.
37. *Андреев В. К.* Рынок ценных бумаг. Правовое регулирование: Курс лекций. — М. 1998.
38. *Бердникова Т. Б.* Рынок ценных бумаг и биржевое дело: Учеб. пособ. — М.: ИНФРА-М, 2003. — 278 с.
39. *Гаршина О. К.* Цінні папери: Навч. посіб до виконання завдань. — Краматорськ, 2004. — 215 с.
40. Гусева И. А. Практикум по рынку ценных бумаг. — М.: Юристъ, 2000.
41. *Жуков Е. Ф.* Ценные бумаги и фондовые рынки. — М.: Банки и биржи, 1995.
42. *Загородній А. Г., Вознюк Г. Л.* Цінні папери. Фондовий ринок: Термінол. Слов. — 2-е вид., випр. і допов. — Львів: Бак, 1999. — 165 с.
43. *Калина А. В., Корнеев В. В., Кощев А. А.* Рынок ценных бумаг (теория и практика). — К.: МАУП, 1999.
44. *Кравченко Ю.* Рынок ценных бумаг в вопросах и ответах: Учеб. пособие. — К.: Ника-Центр, Эльга, 2003. — 528 с.
45. *Лилин В.* Ценные бумаги и фондовая биржа. — М.: Филинь, 1998. — 232 с.
46. *Мозговий О. М.* Фондовий ринок: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 1999. — 316 с.
47. *Мороз А. М.* Банківська енциклопедія. — К., 1993.
48. *Павлов В. І., Пилипенко І. І., Кривов'язюк І. В.* Цінні папери в Україні: Навч. посіб. 2-е вид., допов. — К.: Кондор, 1994. — 400 с.
49. *Суторміна В. М., Савчук Н. В.* Фондовий ринок. Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. (спец. «Фінанси» і «Банківська справа»). — К.: КНЕУ, 2001. — С. 27–30.

50. *Торгівля цінними паперами в Україні: Навч. посіб.* // Бовкун К. К., Бутенко Д. С., Григор'єв П. Ф. та ін. / Передмова Іванова Є. Р. — К., АДС УМК-Центр, 2008. — 308 с.
51. *Цінні папери: історія та сучасність* / О. М. Мозковий, А. Головка, О. Науменко, Ю. Ровенський. — Одеса: КП ОМД, 2003. — 192 с.
52. *Яроцький В. Л.* Цінні папери в механізмі правового регулювання майнових відносин (основи інструментальної концепції): Монографія. — Харків: Право, 2006. — 544 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни.....	4
Зміст дисципліни	5
Питання для самоконтролю	9
Теми контрольних робіт.....	12
Список літератури	14

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Везеренко</i>
Редактор	<i>Г. Я. Кужільний</i>
Комп'ютерне верстання	<i>С. А. Шередега</i>

Зам. № ВКЦ-4910

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний.

Ум. друк. арк. — 0,32. Обл.-вид. арк. — 1,05. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008 р.*